Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 09.09.2020, sp. zn. 31 Cdo 1330/2020, ECLI:CZ:NS:2020:31.CDO.1330.2020.1

Číslo: 13/2021

Právní věta: „Soudní exekutor může pojmout silniční motorové vozidlo do soupisu movitých věcí, ačkoliv je mu při soupisu předložen technický průkaz osvědčující vlastnictví třetí osoby, pouze tehdy, má-li důvodné pochybnosti o pravdivosti údajů v technickém průkazu.“

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 09.09.2020

Spisová značka: 31 Cdo 1330/2020

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Exekuce, Odpovědnost státu za škodu [Odpovědnost státu za újmu], Soupis

Předpisy: § 13 předpisu č. 82/1998Sb.
§ 51 předpisu č. 37/1992Sb.
§ 52 předpisu č. 120/2001Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2017, sp. zn. 17 Co 167/2017, a rozsudek Okresního soudu v Břeclavi ze dne 11. 4. 2017, sp. zn. 10 C 75/2008, a věc vrátil Okresnímu soudu v Břeclavi k dalšímu řízení.

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 11. 4. 2008 na žalované domáhá zaplacení částky 57 750 Kč. Předmětem řízení je náhrada škody způsobená žalobkyni nesprávným úředním postupem pověřeného zaměstnance soudního exekutora Mgr. K. B., který dne 15. 9. 2005 při provádění exekuce proti povinnému J. K. v místě výkonu jeho zaměstnání (v provozovně žalobkyně) pojal do soupisu movitých věcí povinného a zajistil silniční motorové vozidlo Volkswagen Passat registrační značky […] (dále jen „předmětné vozidlo“), ačkoliv nebylo ve vlastnictví povinného, nýbrž ve vlastnictví společnosti C. L. a. s. (dále jen „leasingová společnost“), přičemž žalobkyně užívala předmětné vozidlo na základě smlouvy o finančním leasingu ze dne 2. 9. 2004. Žalobkyně za pronájem náhradního vozidla v době od 18. 9. 2005 do 28. 2. 2006 uhradila uvedenou částku 57 750 Kč.

2. Okresní soud v Břeclavi jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 1. 3. 2012, č. j. 10 C

75/2008-134, uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 57 750 Kč (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok II).

3. Soud prvního stupně vyšel z následujícího závěru o skutkovém stavu. Okresní soud ve Vyškově usnesením ze dne 20. 5. 2005, č. j. 9 Nc 1983/2005-6, pověřil provedením exekuce na majetek povinného J. K. soudního exekutora Mgr. K. B., který exekučním příkazem ze dne 11. 7. 2005, č. j. 007 EX 1590/05-20, nařídil provedení exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí povinného. Dne 15. 9. 2005 provedl pověřený zaměstnanec soudního exekutora v místě výkonu zaměstnání povinného (v provozovně žalobkyně) soupis movitých věcí povinného, do nějž zahrnul i předmětné vozidlo. Na skutečnost, že se nejedná o vozidlo ve vlastnictví povinného, nýbrž leasingové společnosti (přičemž žalobkyně je leasingovým nájemcem a vozidlo užívá), byl pověřený zaměstnanec soudního exekutora upozorněn a k prokázání tohoto tvrzení mu bylo předloženo osvědčení o registraci silničního vozidla („malý technický průkaz“), doklad o pojištění vozidla a leasingová smlouva. Pověřený pracovník exekutora přesto předmětné vozidlo do soupisu movitého majetku sepsal a zajistil (odvezl), přičemž povinného i žalobkyni poučil o možnosti podat žalobu, jíž se bude domáhat vyloučení vozidla ze soupisu movitých věcí. Soudní exekutor v přípise adresovaném Okresnímu soudu ve Vyškově ze dne 5. 10. 2005, sp. zn. 007 EX 1590/05, uvedl, že k ověření platnosti leasingové smlouvy a dalších listin vstoupí v jednání s leasingovou společností, nicméně tak do 8. 2. 2006, kdy mu byla doručena vylučovací žaloba podaná leasingovou společností u Okresního soudu ve Vyškově pod sp. zn. 10 C 126/2005, neučinil a ani jinak otázku vlastnictví předmětného vozidla neověřil. Předmětné vozidlo soudní exekutor ze soupisu dobrovolně vyjmul dne 10. 2. 2006. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nemohla předmětné vozidlo užívat a k výkonu své podnikatelské činnosti silniční motorové vozidlo potřebovala, uzavřela dne 18. 9. 2005 smlouvu o nájmu osobního automobilu Toyota Yaris registrační značky (...), na základě níž byla oprávněna užívat dané vozidlo za nájemné 350 Kč/den. Smlouva byla ukončena dne 28. 2. 2006, kdy jí byl vrácen předmětný automobil, přičemž žalobkyně za pronájem náhradního vozidla uhradila částku 57 750 Kč.

4. Po právní stránce soud prvního stupně věc při svém prvním rozhodnutí ve věci posoudil následovně. Shledal nesprávným úřední postup soudního exekutora ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále též jen „OdpŠk“, jenž spočíval v tom, že soudní exekutor sepsal předmětné vozidlo do soupisu movitého majetku povinného, přestože mu byly předloženy listiny prokazující užívací právo žalobkyně a vlastnické právo leasingové společnosti, čímž v rozporu s § 46 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (exekuční řád), a § 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) nedbal ochrany práva žalobkyně užívat předmětné vozidlo. Nesprávný úřední postup spatřoval soud prvního stupně rovněž v následné nečinnosti soudního exekutora, když za účelem ověření platnosti leasingové smlouvy nekontaktoval leasingovou společnost, ani si nevyžádal údaje z centrální evidence vozidel vedené ministerstvem dopravy, čímž mohlo být vlastnické právo k předmětnému vozidlu postaveno najisto. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobkyni vznikla škoda představovaná úhradou nájemného za pronájem náhradního vozidla v období od 18. 9. 2005 do 28. 2. 2006 ve výši 57 750 Kč a uložil žalované povinnost tuto škodu nahradit.

5. Krajský soud v Brně jako soud odvolací rozsudkem ze dne 24. 9. 2013, č. j. 17 Co 487/2012-169, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil ve vyhovujícím výroku ve věci samé (výrok I rozsudku odvolacího soudu), změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o nákladech řízení před soudem prvního stupně (výrok II rozsudku odvolacího soudu) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok III rozsudku odvolacího soudu).

6. Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu prokázaného před soudem prvního stupně. Ztotožnil se i s právním posouzením provedeným soudem prvního stupně, neboť v postupu soudního exekutora

rovněž shledal nesprávný úřední postup spočívající v tom, že soudní exekutor sepsal do soupisu movitého majetku povinného předmětné vozidlo, které nebylo ve vlastnictví povinného, přestože byla tato skutečnost podle odvolacího soudu na místě soupisu prokázána „s téměř absolutní jistotou“.

7. Nejvyšší soud jako soud dovolací k dovolání žalované rozsudkem ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1126/2014, rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

8. Dovolací soud s odkazem na svou předchozí rozhodovací praxi předestřel, že právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (exekuce) může třetí osoba uplatnit již při soupisu movitých věcí. Soud (exekutor) v takovém případě dotčené věci sepíše, jen jestliže tu nejsou jiné postižitelné věci, které by postačovaly k uspokojení vymáhané pohledávky. Sepíše-li takové věci, soud (exekutor) poskytne současně třetí osobě poučení, že své právo k nim musí uplatnit vylučovací žalobou (podle § 267 o. s. ř.). Při soupisu totiž nelze vždy náležitě posoudit, které z nalezených věcí nepodléhají výkonu rozhodnutí (exekuci). Nesepíší se proto jen ty věci, které jsou nepochybně z výkonu (exekuce) vyloučeny (§ 321, § 322 o. s. ř.), popřípadě ty, o nichž oprávněný výslovně prohlásí, že nemají být sepsány (§ 326 odst. 4 věta druhá o. s. ř.). Listiny předložené při soupisu movitých věcí přitom neposkytovaly takovou úroveň jistoty, že by exekutor přímo na místě mohl bez pochyb dospět k závěru, že předmětné vozidlo nepodléhá výkonu rozhodnutí. Ačkoliv je technický průkaz veřejnou listinou, osvědčuje pouze určité skutečnosti předpokládané zákonem č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., a nelze jej tedy považovat za listinu prokazující vlastnictví k věci (k tomu dovolací soud odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2007, sp. zn. 32 Odo 1411/2005). Další listiny, jež byly exekutorovi předloženy, svojí povahou nejsou veřejnými listinami, takže nebylo možné jejich pravost předpokládat a jednoduše ověřit jejich pravost nebylo na místě možné.

9. Dovolací soud tak na základě uvedeného zavázal soudy nižších stupňů právním názorem, podle něhož se soudní exekutor nedopustil nesprávného úředního postupu, jestliže předmětné vozidlo sepsal do soupisu movitých věcí navzdory tvrzení povinného a žalobkyně, že není ve vlastnictví povinného, přičemž na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že při soupisu byl předložen technický průkaz předmětného vozidla a další listiny.

10. Soud prvního stupně svým v pořadí druhým rozsudkem ze dne 11. 4. 2017, č. j. 10 C 75/2008-253, žalobu zamítl (výrok I) a rozhodl o náhradě nákladů před soudy všech stupňů (výrok II).

11. Odvolací soud k odvolání žalobkyně rozhodl svým v pořadí druhým rozsudkem ze dne 21. 11. 2017, č. j. 17 Co 167/2017-279, jímž rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku ve věci samé potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu), změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o nákladech řízení před soudy všech stupňů (výrok II rozsudku odvolacího soudu) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok III rozsudku odvolacího soudu).

12. Skutkový stav zůstal při druhém rozhodování soudu prvního stupně a odvolacího soudu stejný jako při prvním rozhodování ve věci. Soudy nižších stupňů při svém opětovném rozhodnutí ve věci respektovaly závazný právní názor dovolacího soudu. Odvolací soud tak uzavřel, že v postupu exekutora při provádění soupisu movitého majetku povinného nelze shledat nesprávný úřední postup, a odpovědnost státu za vzniklou škodu tak nemůže být dána.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

13. V pořadí druhý rozsudek odvolacího soudu napadla žalobkyně dovoláním, které podle svého obsahu směřuje proti výroku ve věci samé. Dovolatelka ve svém dovolání uplatňuje dovolací důvod spočívající v nesprávném právním posouzení věci odvolacím soudem (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) a uvádí, že splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 o. s. ř.) spatřuje v tom, že napadený rozsudek odvolacího soudu spočívá na vyřešení právních otázek, které dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyly řešeny, popřípadě by měl dovolací soud tyto právní otázky posoudit jinak. Jednotlivé dovolací důvody dovolatelka vymezila následovně.

14. Dovolatelka předkládá otázku, zda je technický průkaz veřejnou listinou prokazující vlastnictví vozidla. S odkazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 8. 2008, sp. zn. IV. ÚS 691/08, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. 21 Cdo 694/2006 (jde o rozsudek uveřejněný pod číslem 13/2008 Sb. rozh. obč.), namítá, že odvolací soud nevzal dostatečně v potaz, že technický průkaz je veřejnou listinou, která, není-li prokázán opak, prokazuje pravdivost toho, co je v ní uvedeno. Dovolatelka v otázce presumpce pravdivosti veřejné listiny (technického průkazu) dále odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 16. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2906/12, přičemž uvedla, že soudy nižších stupňů tím, že nemají údaje uvedené v technickém průkazu za pravdivé, popírají obsah pojmu veřejné listiny.

15. Dovolatelka dále předkládá otázku, zda se soudní exekutor dopustil nesprávného úředního postupu, jestliže při provádění exekuce na majetek povinného sepsal do soupisu movitých věcí předmětné vozidlo ve vlastnictví třetí osoby, přestože mu byl předložen malý technický průkaz osvědčující, že povinný vlastníkem daného vozidla není a soudní exekutor neměl konkrétní pochybnosti o vlastnictví předmětného vozidla touto třetí osobou. Dovolatelka k této právní otázce opětovně odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 16. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2906/12.

16. Dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud zrušil rozsudky soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, popřípadě aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu změnil a žalobě sám vyhověl.

17. Žalovaná se k podanému dovolání nevyjádřila.

III.
Přípustnost dovolání

18. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle občanského soudního řádu, ve znění účinném od 30. 9. 2017 (viz čl. II bod 2 zákona č. 296/2017 Sb.).

19. Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, za splnění podmínky povinného zastoupení uvedené v § 241 odst. 1 o. s. ř. a v souladu s § 241a odst. 2 o. s. ř. Nejvyšší soud se proto dále zabýval jeho přípustností.

20. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.
Podle § 237 o. s. ř., není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

21. Otázka, zda je technický průkaz listinou prokazující vlastnictví vozidla, nezakládá přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., neboť na řešení takto formulované právní otázky odvolací soud své

rozhodnutí nezaložil (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdon 808/97, uveřejněné pod číslem 27/2001 Sb. rozh. obč.). Pro napadený rozsudek odvolacího soudu a rozhodnutí ve věci samé totiž není určující otázka vlastnického práva k předmětnému vozidlu (a způsob jeho prokázání), nýbrž posouzení, zda se soudní exekutor dopustil nesprávného postupu, když za daných okolností sepsal předmětné vozidlo do soupisu movitých věcí.

22. Tříčlenný senát soudního oddělení 30 Cdo, kterému byla věc v souladu s rozvrhem práce Nejvyššího soudu předložena k projednání a rozhodnutí, vyšel z toho, že tato právní otázka (srov. bod 15) má být posouzena jinak, než jak byla posouzena v rozsudku ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1126/2014, v rámci předchozího rozhodnutí v této věci. Tříčlenný senát soudního oddělení 30 Nejvyššího soudu proto v souladu s § 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), postoupil věc k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu.

23. Velký senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu dospěl k závěru, že právní otázka, zda se soudní exekutor dopustil nesprávného postupu, když za daných okolností vozidlo sepsal do soupisu movitých věcí (bod 15), má být vyřešena jinak, než jak byla posouzena v rozsudku ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1126/2014. Dovolání je tak přípustné a zároveň důvodné.

IV.
Důvodnost dovolání

24. Podle § 3 písm. b) OdpŠk stát odpovídá za škodu, kterou způsobily právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena.

Podle § 4 OdpŠk se za výkon státní správy podle § 3 odst. 1 písm. b) považuje i sepisování veřejných listin o právních úkonech, zápisy skutečností do veřejného rejstříku provedené notářem podle zákona upravujícího veřejné rejstříky právnických a fyzických osob, úkony notáře jako soudního komisaře a úkony soudního exekutora, případně jeho zástupce, zanikl-li exekutorovi výkon exekutorského úřadu a je-li tímto zástupcem exekutorský kandidát, při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu (odst. 1). Činnost notáře a soudního exekutora, případně jeho zástupce, zanikl-li exekutorovi výkon exekutorského úřadu a je-li tímto zástupcem exekutorský kandidát, podle odstavce 1 se považuje za úřední postup (odst. 2).

Podle § 13 odst. 1 věty první OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Podle odst. 2 téhož ustanovení má právo na náhradu škody ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem škoda způsobena.

Podle § 52 exekučního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu (odst. 1). Nestanoví-li tento zákon jinak, je exekutor oprávněn vykonat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu (odst. 2).

Podle § 326 odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném ke dni provedení soupisu (15. 9. 2005), soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

Podle § 267 odst. 1 o. s. ř., ve znění účinném ke dni provedení soupisu (15. 9. 2005), právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze uplatnit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí v řízení podle třetí části tohoto zákona.

Podle § 51 vyhlášky ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, tvrdí-li manžel povinného nebo jiná osoba, že má k věcem právo, které nepřipouští výkon rozhodnutí, nebo tvrdí-li povinný, že věci náležejí někomu jinému nebo jsou vyňaty z výkonu rozhodnutí, provede vykonavatel přesto jejich soupis, pokud nejsou jiné postižitelné věci postačující k úhradě nároku s příslušenstvím (odst. 1). Podle odst. 2 téhož ustanovení tvrzení povinného nebo někoho jiného podle odstavce 1 je třeba poznamenat v protokolu. Přitom uvede vykonavatel jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště této osoby a právní důvod, ze kterého je uplatňováno právo na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí. Vykonavatel je kromě toho povinen dát poučení, jakým způsobem lze tvrzená práva uplatnit (§ 267 o. s. ř.).

25. Dovolací soud dospěl v obecné rovině již v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3029/2009 (proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. I. ÚS 2048/11), a v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 25 Cdo 901/2010, k závěru, že třetí osoba může uplatnit právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (exekuce) již při soupisu, nicméně při něm nelze vždy náležitě posoudit, které z věcí podléhají výkonu rozhodnutí (exekuci), a proto pokud soud (soudní exekutor) takové věci sepíše, musí danou osobu poučit, že právo k takovým věcem je nutno uplatnit vylučovací žalobou. Pro zahrnutí movité věci do soupisu je bez významu tvrzení povinného, popřípadě třetí osoby, že povinný není vlastníkem věci; poněvadž však exekuční zásadou je, že k uspokojení pohledávky oprávněného může zásadně sloužit právě jen jeho majetek, nelze vyloučit, že se tato okolnost, je-li prokázána, uplatní coby důvod zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce) podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. K výše uvedenému ustálenému závěru se Nejvyšší soud dále přihlásil například v usnesení ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2033/2013, či v usnesení ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. 25 Cdo 1678/2018 (proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 3. 9. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1238/19).

26. Ke shodnému závěru dospívá i komentářová literatura, která uvádí, že při soupisu movitých věcí není možné, aby soud (soudní exekutor) zkoumal, kdo je skutečným vlastníkem věci, popřípadě zda věci mohou být použity k uspokojení pohledávky oprávněného (dalších oprávněných). Zahrnutím věci do soupisu nejsou případná práva třetích osob (zejména jejích skutečných vlastníků) dotčena; sepsaná věc nicméně nemůže být prodána nebo jinak zpeněžena, pokud k ní třetí osoba uplatnila právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí způsobem uvedeným v § 267 o. s. ř., ledaže by bylo uplatněno bezdůvodně (srov. DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. Občanský soudní řád I, II. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 2448). Pokud bude tvrzení třetí osoby přítomné v místě soupisu, že věc, která má být pojata do soupisu, nepatří povinnému, ale je ve vlastnictví této třetí osoby, shledáno pravděpodobným, musí být tato třetí osoba bez odkladu písemně poučena o provedení soupisu a o právu podat vylučovací žalobu dle § 267 o. s. ř. (srov. SVOBODA, K., LEVÝ, P. a kol. Občanský soudní řád. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1099).

27. Ohledně odpovědnosti státu za újmu způsobenou v důsledku provedení soupisu movitých věcí dovolací soud ve svém rozsudku ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 5170/2014, přijal a odůvodnil závěr, že soupis movitých věcí pořízený podle § 326 o. s. ř. není rozhodnutím ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., případná pochybení při pořízení tohoto soupisu lze nicméně posoudit jako nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 OdpŠk. Vyškrtnutí věci ze soupisu ani neúspěch žalované strany v řízení o vylučovací žalobě však samy o sobě nemusí vést k závěru, že při soupisu došlo k nesprávnému úřednímu postupu (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 30 Cdo 622/2015).

28. Dovolací soud při svém předchozím rozhodnutí v této věci (zrušovacím rozsudku ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1126/2014) z předestřených úvah vycházel a dospěl k závěru, že se soudní exekutor nedopustil nesprávného úředního postupu, pokud předmětné vozidlo do soupisu movitých věcí zahrnul. Uvedený závěr však neobstojí, neboť je rozporný se závaznou nálezovou judikaturou Ústavního soudu.

29. Vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky závazná pro všechny orgány i osoby (k závaznosti nálezové judikatury Ústavního soudu srov. např. nález pléna Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 9/06, jakož i rozhodnutí tam citovaná). Jak Ústavní soud setrvale dovozuje, právní názor obsažený v tzv. právní větě rozhodnutí Ústavního soudu je, má-li obecnou povahu, obecně závazný při řešení typově shodných případů (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2002, sp. zn. II. ÚS 355/02, jakož i rozhodnutí tam citovaná). Ústavní soud se také v řadě nálezů vyjádřil k výkladu čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky tak, že „závazný není jen výrok nálezu, ale i odůvodnění, resp. ty jeho části, jež obsahují ‚nosné' důvody" (srov. např. nález pléna Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, jakož i rozhodnutí tam citovaná).

30. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2906/12, vydaném ve skutkově zcela srovnatelné věci, dovodil následující: „Obecné soudy racionálně neodůvodnily, že by snad o vlastnictví stěžovatelky k příslušným dvěma vozidlům – jejichž stěžovatelčino vlastnictví bylo osvědčeno v technických průkazech, které byly exekutorovi předloženy povinným již při soupisu – vůbec byly pochybnosti […] Svým (implicitním) názorem – podle kterého v posuzované věci byly dány pochybnosti o vlastnictví stěžovatelky ve vztahu k vozidlům (byť její vlastnictví bylo osvědčeno technickými průkazy a žádné další konkrétní okolnosti její vlastnictví nezpochybňovaly) – obecné soudy nerespektovaly ani judikaturu Ústavního soudu, který se v minulosti vyjadřoval k charakteru technického průkazu (byť v jiných skutkových souvislostech) […] V nálezu ze dne 23. 8. 2012, sp. zn. II. ÚS 1463/11, v nálezu ze dne 23. 8. 2012, sp. zn. II. ÚS 561/12, a v usnesení ze dne 11. 3. 2008, sp. zn. III. ÚS 812/06, Ústavní soud uvedl: ‚…otázku vlastnických práv k vozidlu lze určit rychle a jednoduše, neboť vlastnictví k vozidlu podléhá registraci příslušnými orgány státu a je prokazováno veřejnou listinou (technickým průkazem, osvědčením o registraci vozidla)…' […] Pokud zde proto nebyly žádné konkrétní okolnosti zpochybňující pravdivost údaje o vlastnictví stěžovatelky uvedeného na veřejné listině, měly být tyto údaje považovány za pravdivé, a proto o pochybnostech o vlastnictví řeč být nemohla."

31. V uvedeném nálezu Ústavní soud dále konstatoval, že „nezamýšlí vyslovit názor, podle kterého exekutor nemůže nikdy sepsat vozidlo, pokud jsou mu předloženy technické průkazy osvědčující vlastnictví třetí osoby. Exekutor například může disponovat konkrétními informacemi, vedoucími až k racionálním pochybnostem o pravdivosti údajů v technickém průkazu o vlastnictví vozidel, nasvědčujícími (třeba) fiktivním zápisům v registru vozidel či fiktivním převodům vozidel (za účelem vyhnutí se exekuce) […] Soupisu takových vozidel pak nic bránit nebude (třetí osoba bude mít právo posléze podat vylučovací žalobu)".

32. Ze skutkových zjištění soudů nižších stupňů, které dovolacímu přezkumu nepodléhají, plyne, že soupis movitého majetku povinného probíhal v místě výkonu jeho zaměstnání (v provozovně žalobkyně). Soudní exekutor tak mohl důvodně předpokládat, že se na tomto místě bude nacházet rovněž majetek žalobkyně nebo majetek, který má žalobkyně v užívání. Pokud žalobkyně i povinný tvrdili, že předmětné vozidlo není ve vlastnictví povinného, ale ve vlastnictví leasingové společnosti (přičemž žalobkyně předmětné vozidlo užívá jako leasingový nájemce) a své tvrzení na místě doložili malým technickým průkazem, dokladem o pojištění vozidla a rovněž leasingovou smlouvou, měl soudní exekutor tyto skutečnosti vzít v úvahu způsobem shora nastíněným; jestliže předmětné vozidlo přesto pojal do soupisu movitých věcí a zajistil je (čímž žalobkyni znemožnil jeho další užívání), dopustil se nesprávného úředního postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věta první OdpŠk.

33. Jinak řečeno, v souladu s nálezovou judikaturou Ústavního soudu je závěr, že soudní exekutor může sepsat silniční motorové vozidlo do soupisu movitých věcí, ačkoliv je mu při soupisu předložen technický průkaz osvědčující vlastnictví třetí osoby, pouze tehdy, má-li důvodné pochybnosti o pravdivosti údajů v technickém průkazu.

34. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Žádné takové vady řízení se však z obsahu spisu nepodávají, ani nebyly dovolatelkou namítány.

35. Nejvyšší soud vzhledem k výše uvedenému napadený rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil, neboť právní posouzení týkající se uplatněného nároku žalobkyně není správné. Protože se důvody pro zrušení rozsudku odvolacího soudu vztahují i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud podle ustanovení § 243e odst. 2 o. s. ř. i rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

36. Soudy nižších stupňů jsou ve smyslu § 243g odst. 1 části první věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázány právními názory dovolacího soudu v tomto rozsudku vyslovenými.